

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός: Ένας αληθινός Ρωμηός

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[προηγούμενη δημοσίευση <http://www.pemptousia.gr/?p=87181>]

Είναι σημαντικό το γεγονός ότι ο Υψηλάντης εξαίρει τον μεγάλο ζήλο του Κυπριανού και τον πατριωτισμό του, λαμβάνοντας αφορμή από τα υπ' αυτού υποσχεθέντα, με συγκεκριμένη αναφορά στην επιστολή του. Αλλά και η προσφώνησή του προς τον Κυπριανό «Μακαριώτατε και φιλογενέστατε δέσποτα», ειδικά το «φιλογενέστατε», είναι βαρύνουσα και δηλωτική των διαθέσεων του τελευταίου για την παλιγγενεσία. Διότι όπως απέδειξε και εμπράκτως, ως φιλογενέστατος, δηλ. ως αγαπών το γένος του στον υπερθετικόν βαθμόν, δεν δίστασε χάριν αυτού να δώσει και αυτή την ζωή του. Και δεν έδωσε απλώς και μόνο την ζωή του, πράξη εξαιρετικής ανδρείας που υπερβαίνει τις δυνάμεις των κοινών θνητών, αλλά δίνοντας την ζωή του ασφάλισε το γένος του στην πίστη του Χριστού, το περισκέπασε με τις αγιές του πρεσβείες, παρέδωσε τον εαυτό του ως πρότυπο προς μίμηση, και διαιώνισε διαχρονικά το ρωμαϊκό του ήθος στον λαόν του.

Εξ αυτών των στοιχείων καταδεικνύεται η προθυμία και η εμπλοκή του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού εις το «ανήκον» εις τον Πατριάρχην θέμα. Η αναφορά αυτή είναι σπουδαιότατη, διότι επισφραγίζει την προσφοράν της Εκκλησίας προς το έθνος, όχι μόνον την πνευματικήν αλλά και την εθνικήν. Το θέμα αυτό φαίνεται ότι κάποια στιγμή και για διαφόρους λόγους μετατέθηκε από την Εθναρχούσαν Εκκλησίαν εν Κωνσταντινουπόλει, εις χείρας κοσμικών ανθρώπων περιστοιχισμένων από κάποιους κληρικούς.

Η συνάντηση με τους Φιλικούς πραγματοποιείται στον υπόγειο κρυψώνα της Ελληνικής Σχολής, και δεν είναι τυχαίο. Καθότι όταν ο Κυπριανός έκτισε την Σχολή στον απέναντι μαχαιριώτικο μπαξέ, εγκαινιάζοντάς την, συνέταξε την ιδρυτική πράξη η οποία υπάρχει καταχωρισμένη και στον Κώδικα της Αρχιεπισκοπής, στην οποίαν έγραφε μεταξύ άλλων:

«Θνήσκε υπέρ πίστεως και μάχου υπέρ πατρίδος είπεν ένας εκ των επτά της Ελλάδος σοφών, καθότι οι υπέρ πίστεως και πατρίδος αγωνιζόμενοι, και υπό Θεού στεφανούνται, και παρά τοις ανθρώποις εγκωμιάζονται. Τόσοι και τόσοι μάρτυρες της Εκκλησίας, διατί έχυσαν το αίμά τους υπέρ πίστεως, και υπό Θεού εστεφανώθησαν, και η Εκκλησία ακαταπαύστως τους δοξολογεί; Υπέρ πατρίδος πάλιν και υπέρ πατρίων εθνών, ποίοι και ποίοι δεν επολέμησαν;».

Τα καταγραφέντα στον Κώδικα και αφορώντα την Κτιτορικήν Πράξη του Σχολείου

δεν είναι αποτέλεσμα ρητορικής ικανότητας η επιδίωξη δημαγωγίας. Είναι απόσταγμα και καταστάλαγμα καρδιάς, πνευματικώς και γνωσιολογικώς πεπαιδευμένης και καλλιεργημένης· είναι έκφρασις καρδιάς ενχριστοποιημένης, εμφορουμένης από το άγιον Πνεύμα· είναι το περιεχόμενο της αγίας καρδιάς του Κυπριανού.

Ο Κυπριανός, ως γνήσιος Ρωμηός, έχει γαλουχηθεί στα πνευματικά νάματα της ορθοδόξου πίστεως και πνευματικότητας στην τροφή Μονή του της Παναγίας του Μαχαιρά. Το ασκητικό περιβάλλον και η βαθιά πνευματικότητα που συνάντησε εισερχόμενος στην Μονή, χάραξε βαθειά μέσα του το ρωμαϊκόν ήθος της φυλής του. Η ασκητικοπνευματική ατμόσφαιρα με την ιερότητα της θείας Λειτουργίας στο κέντρο της ζωής της Μονής, καλλιεργούσαν το έδαφος της καρδιάς. Η ανάγνωση και η μελέτη του λόγου του Θεού, η εντρύφηση στα έργα των αγίων Πατέρων, αποτελούσαν τον σπόρο που έπεσε σε καλή γη. Η εκκρίζωση των ζιζανίων των παθών και η αύξηση του σίτου των αρετών ήταν ο σκοπός του μοναχικού επαγγέλματος, με απώτερο στόχο τον αγιασμόν.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα γεννιέται και πλάθεται ο ανδριάντας του Κυπριανού. Δέχεται μέσα στην καρδιά του τα αγαθά σπέρματα της παράδοσής μας διά της ασκητικής αγωγής, τα οποία χαράσσουν την μελλοντική του πορεία ως γνησίου Ρωμηού, ως γνησίου τέκνου της Ρωμηοσύνης.

Και ποιός είναι ο Ρωμηός; Ο Ρωμηός είναι ο άνθρωπος της πίστεως στον Θεό με την βαθύτερη έννοια της εμπιστοσύνης καθ' ολοκληρίαν, η οποία του χαρίζει σύνεση και προνοητικότητα· είναι ο άνθρωπος της ελπίδος η οποία χαρίζει στον κάτοχόν της την βαθείαν και ασάλευτον ειρήνην και την υπομονήν, γέννημα της οποίας είναι η μακαρία απάθεια· είναι ο άνθρωπος της αγάπης προς τον Θεόν και τον πλησίον, οιοσδήποτε και αν είναι αυτός, εχθρός η φίλος. Αυτή η αγάπη του χαρίζει την ελευθερίαν, την οντολογικήν ελευθερίαν της ψυχής, του σώματος και του πνεύματος, και τον κάνει άφοβον και άτρωτον μπροστά στο φαινόμενο του θανάτου.

Αυτός είναι ο Ρωμηός και αυτό το ρωμαϊκό του ήθος. Αυτά είχε ο Κυπριανός, και αυτός είναι ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Κυπριανός.